

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Dissapte 4 de Desembre de 1897

Núm. 3.435

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Administració y Redacció

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora. En Barcelona, llibrería Mollore, carrer Jauguera, 6. No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la província

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

CEPS AMERICANAS

HORT DE PAU ABELLÓ tocant á la carretera de Tarragona

Arrelats molt superiors. -- Preus ventajosos. -- Autenticitat garantida.

Per tractar en lo mateix hort ó carrer primer del Roser n.º 4.

MALALTÍAS DELS ULLS

L'oculista de Tarragona **D. J. MIRO** accedint gustós á las peticions de sos numerosos clients, estableix en Reus una consulta tots los dilluns y divendres de 2 á 5 de la tarde. Consulta: Arrabal Santa Anna número 1, pis primer, cantonada al carrer Monterols.

Los demás dias en son gabinet de TARRAGONA, de 10 á 12 del matí y de 3 á 5 de la tarde.

Tos Desapareix rapidament usant lo Tos XAROP SERRA

No conté opi ni morfina, per lo que pot administrarse als noys sens cap perill. Vegis lo prospecte.

Tos FARMACIA SERRA. Oberta tota la nit. Tos

Vinyas Americanas

DE Marcial Ombrás (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, fer milions. -- Preus reduhuts y autenticitat garantizada. -- Cinch milions d'estacas, y un milió de barbats.

SECCIÓ DOCTRINAL

Lo que pot esperar Catalunya del centralisme

No n'podem esperar los catalans del centralisme mes que paraulas buydas y moltes promesas, d'aquest centralisme propietat d'unes quantes families que s'hàn fet tots los privilegis á favor seu, sense volguerne donar cap als altres, d'aquestes regions espanyolas que 'ls extrangers ne diuhen «pobre Espanya» deixant á part que encare que hi hagi molta secada, totes aquestes families solen fer dotze cullitas per any y ben sanas, pero no del que treballan ells, sino del que suan los altres, y com no tenim la autonomia, las sevas arrels van allargantse fins que vingui 'l dia en que poguem tallarlas. Donchs si Cuba té l'autonomia també l'hem de tenir nosaltres.

Per ara no faltaran promesas, y després nos deixaran penjats á las astas del toro, com tantas y tantas vegades ha succehit en més ó menos, ja que tots los

guberns segueixen la mateixa marxa que va seguir aquell rey dels castellans que va manar fer la ciutadella de Barcelona per encadenar y oprimir als inmortals defensors de la autonomia catalana.

Després de las dotze cullitas que fan, la política castellana consisteix en tindre un peu al coll de Catalunya d'una manera, ó d'una altra, y en quant á protecció se la guardan tota per ells, y per los fabricants de sucre de remolatxa, y sinó, que ho preguntin als hisendats d'aquellas islas d'allà *casti-pacificadas* que per entrar cent kilos de sucre en aquesta desgovernada Espanya, tenen de pagar 36 pessetas peladas, y en quant als de la remolatxa, tots molt amigots d'aquell gran estadista que 'ns ha deixat al mij de dues bassas ¡oh! aquells, cinch pessetas cent kilos... y encare grácias; aquesta es la igualtat que 's ven en totes las cosas d'Espanya de desde que aquella rassa forastera se 'ns va ficar entre nosaltres.

«Protecció per Catalunya» alguna cosa estranya farán en aquesta qüestió aranzelaria aquests de las dotze cullitas que se sacrifican per la patria, y nosaltres á Catalunya com no tenim fábricas de sucre de remolatxa, de la demás fabricació no val la pena d'ocuparsen, —pensarán los Godoy de ara;— si va alguna comissió á la Meca castellana perque ens subvencionin una línia de vapors á fletes barato que vagin á las capitals sud-americanas, segurament los hi dirán que no tenen cuartos, y que 'ls que tenen los necessitan pera subvencionar als fills dels Godoy pera fer viatges, que lo que es per la industria y comers de Catalunya no cal ocuparsen, que si no tenen mercats las fábricas, que tanquin; ells ja tenen las dotze cullitas asseguradas, y 'ls demás si tenen panes que se las passin.

¿Com no ha de ser aixís? es que la rassa castellana se sembla á cap de las que poblan la Europa? Es que se semblan entres els inglesos, alemanys, francesos y

tots los d'Europa treballadors, y 'ls seus governs, encare que centralistas alguns, buscan sempre mercats per l'África y per l'América á fi de que tingui una remuneració lo fabricant que hi té empleat lo seu capital y lo treballador que hi paga guanyar la subsistencia per la familia; tampoch s'hi assemblan en res en aquestos petits Estats europeus que 'n diuhen Bélgica, Holanda, Suissa y altres, treballadors á tot serho; no cal dir més que de desde Felip II que va fer dels seus inmensos dominis la capital Madrid, ha vingut la rassa castellana volguentse imposar á tots, y en tot; enviant governadors y virreys castellans en aquells inmensos dominis que ni tampoch sebian que existís aquesta rassa, ni la llengua castellana.

Van provocar en lo seu «mando y quiero» los castellans enviats als Paissos Baixos la guerra que poch més ó menos va durar 150 anys com tantas altres n'han provocat sempre per lo volguerse ficar á casa del altres, y tractarlos com á país conquistat. Aixís s'ho van proposar los castellans als Paissos Baixos, avuy Bélgica y Holanda, pero al crit d'independencia contra 'ls intrusos varen sortir los fills de la noble casa de Nassau donant una terrible lliçó á aquell Felip II y al seu emalich lo duch d'Alba.

Bélgica y Holanda, nacions petites pero prósperas, ¡qué desgraciadas foran si estessin gobernadas per castellans!

No es molt que 'l general Weyler vagi dir que si donan la autonomia á Cuba, també la poden donar á Catalunya, puig es l'únich medi pera evitar la invasió de la llagosta en aquest país, aixís com també evitar las sevas costums corrompudas com toros, flamencs, «género chico» y totes aquestas porquerias que van contra la moral y las nostras costums.

Y com que Cuba tindrà l'autonomia, aixó pel cap més baix, dech dir: jahont anirà tanta y tanta llagosta que sortida dels deserts de Castella ha fet cap en aquelles islas vivint de lo que tots sabém? Puig sembla que 'l nou govern de las islas deurá fer molts treballs pera fer sortir d'aquell país aquesta classe de bestias, puig per experiencia saben lo mal que fan allà jahont se posan, y 'l govern tindrà de fer molta provisió d'esquellets pera ferlas sortir de tot erreu; lo mal será que si al passar la mar no troban lo vent contrari, será molt fàcil que 'n vingui alguna bandada aquí á Catalunya per devorar al que produheix y treballa, donchs la classe d'aquesta llagosta que 's c'ia als deserts de la Meca castellana, tots los catalans seben que es molt més pitjor que la que 's cria dins á l'África.

I. LLEVAT.

Reus 1.º Desembre 1897.

Reflexions

Aquí no ha passat res. Días guèrras espartocas, rius de sench, jovent malmés en la flor de la vida, exclamacions de dolor, venjansas esgarriofosas, dol, ruina, miseria, descredits, res. Com si tirsessin pedras á la teplada del vehí.

Lo poble, insensible, ha vist passar un rosari de calamitats y desgracias; ha devorat las horripilants notícias, igual que la mare que s'alimenta de la carn de

sos fills; tant li fa que la guerra s'acabi per medi de las armas, com per medi d'una autonomia; qui dia passa, any empeny, la qüestió es viure. Plors de mare se sentiren que ferian l'ànima, y la opinió pública per boca dels diaris rotatius, maltractá las pobres donas fins al punt de dilshi que no tenian honor. S'embarcá 'l jovent en igual condicions que 'l rahims en los jorns de la brema, y tothom alabá las grans qualitats de 'l Azcárraga. Moría á dojo la gent, víctimas de las discordias que la mala administració dels governs crearen, y 's deya que morian defensant la patria. Ab la vida pagavan nostres germans tributs á un clima y terror que 'ns odia y ni una llágrima mullava cap cara, ni 'ls llavis de ningú resaven per aquells á qui al só d'una música grotesca despediren. Els hospitals s'ompliren d'esgarrats y malalts; y els barcos tornavan plens de ferits, y en lo port de Barcelona hi veyem desembarcar tísica, tarada ó morta la flor de Catalunya, y tothom calla. Aquí no ha passat res... un general que torna millonari.

¡Pobre poble! ¡Y per aixó donares la vida durant la revolució passada? ¿Aquestas han sigut las conquestas d'aquella llibertat y democracia que 't predicaren? Sanch d'anyell vessarás mentres als llops segueixis. Has entregat tos interessos y ta vida á mans extranyes, á una gent que no té cap condició pera governar, á una gent que no té cap condició pera governar á un poble, y tart ó dejorn tindrás d'empenedirten. Los homes de Madrid que dirigeixen la política actual son massa castellans y aquesta rassa ha demostrat ja fá mol temps que no serveix pera governar colonias. Mentres foren esclaus los negres, tot anava bé, per que no costa gayre manar una bestia; lo dia que per ells volgueren los drets del home, tot cambiá, y una darrera l'altre, Espanya va perdre, menos dúas, totas sas colonias.

La gent d'América no volen estar supeditats á cap altre poble, son prou grans y volen governarse sols, volen ser amos de ossa seva. Apreneu catalans: los pobles ab ideals grans y enlayrats, com son aquestos, surtan ab la seva, per que tenen té en sas creencias y tenen l'amor de patria més ben entés que nosaltres.

Mentres ens presentem dividits per aquesta colla de banderías políticas, no anirem en en lloch. Un poble que vulgui la seva regeneració y 'l titol que de dret li pertoca en mitj de las nacions civilizadas, no 's deixa guiar ni 's barralla pe 'ls Cánovas, Sagastas, Salmerons, Castelars y altres. Es massa petita y raquítica sa política en comparació als ideals que ha de tenir un poble; ne es qüestió tan trascendental la que ells defensen pera que un poble deixi de serho per servir á sa causa miserable.

Catalans: preneu l'exemple que 'ns dona Cuba, sos fills han donat la vida per sa independéncia, treballen nosaltres á lo menos per nostra autonomia.

ARTS Y LLETRAS

Anyoransa

Aucellet, bon aucellet, ahont vas?... vols dirmeho? per que volas tant? no tens aymada?... Oh! no deus pas tenirne cuand ab tant de gust extens las alas y voltas mar y veus terras... No n'has trobada cap de terra de ton gust?... cap, ni una!... Donchs no estimas!... Ves jol... Pregunta á mon cor ahont voldria bolar, pregunta á mon cor ahont voldria viure, pregunta á mos pulmons quin aire voldrian respirar, y 't respondran tot d'una, el cor—allá, ahont so jo,—aprop m'aymada... el cos,—allá ahont mos sentits poguessin vèure la sempre... y 'ls pulmons,—allá, ahont pugui respirar el tebi de sa boqueta... Y aixó per que?... tot per que? per que estimo y estimaré sempre; per que estich lluny d'anima, que no 'm vol l'ingratal... Y lluny d'ella m'anyoro!... Prou jo sí tingués aletas hi volaria y l'hi espiaria fins els somnis! ¡Prou li cantaria cansonetas que li parlarian al cor!... ¡Prou pendria de sas manetas de neu granets de becada que em darian la vida del cos mentres sas miradetas me retornarian la del ànima, la del amor!... Mes ay! qu'el cor hi tinch clavada la sageta de l'ingratitude, y avuy lluny d'ella, rubliert el mar de joye, sento mes y mes la pena que 'm migra, la pena trista que 'm consúm... Que trista m'apert lluny de tu la vida!... Que hi fa que la boca rigui si á cada rialla puja á n'ella el mal baf del fel qu'en mon cor sua?... Per aixó, sol sempre recorro ab ma pensa las jornadas passadas, aquellas jornadas en que nostres cors jints glatian y nostres ulls buscaben nostres imatges entre totes, aquells dias en que enmirallantme en tots ulls hi veyá la meva imatge qu'el cor tenias grabada... Avuy, ni mos ulls poden vèure't y en els teus podan enmirallarse, la meva imatge en tos ulls forma un sarcasme... en ton ser no hi és!...

Y d'aquells recorts visch; ab ells m'aconso lo y ells m'animan... ¿Qui sap si un dia tornarás á estimarme? ¿Qui sap si un jorn podré volar á ton encontre y será nostre troballa la del salvador ab lo salva? ¿Qui sap si las ilusiones que en altre jorn forjaba tornarán á animar ma vida, aquesta vida que per tú fins sacrificaria... Mes ay! la ditxa no es feta per mon cor... es aquet massa pau per gosar; en cambi, el dolor sempre hi fa estada... ¡sembla qu'en siga ple!... fins ella la que mes podria allunyal l'augmenta, y la sort m'en llensa lluny allá ahont jo no pogui vèurela, allá ahont l'anyoransa acabá la tasca del desengany!

R. ESCLASANS.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 3 de Deseembre de 1897

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BARÓMETRE aneroida	GRAU d'humiditat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m. 3 t.	749 749	81 78	0'0	5'9	Ras	

HORAS d'observació	TEMPERATURAS			VENTS direccio	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo		classe	can
9 m. 3 t.	Sol. 29 Sombra 10	0	3 6	0. 0.	Cumul	0 1/2

Nostre apreciat colega *El Liberal de Reus*, en son número d'ahir publica un article comentantne un altre sobre música, que nosaltres publicarem, firmat per nostre apreciat colaborador senyor Vergés.

No podém dir res sobre dit assumpto per que aixó es cosa que pertoca ferho al autor del article, com creyém que ho farà. Nosaltres sols farem constar que hem vist ab disgust que l'articulista de nostre colega califiqui de dialecte nostra antiga y estimada llengua, declarada com á tal per tothom que de filologia s'ocupi no més que ab dos dits de coneixement de la tal materia. No obstant, no ens ha sorprés tal afirmació, en l'escriu de qui demostra conèixer tan poch las llenguas, que fins la castellana, que ens es familiar, la escriu com ho podria fer cualsevol memorialista d'escaleta.

Cridém l'atenció dels agricultors y de nostres lectors en general, sobre l'anunci de las plantacions y criaders de ceps americans que l'intelligent viticultor D. Pau Abelló té establerts en sa propietat, tocant á la carretera de Tarragona, de nostra ciutat.

Havém visitat ditas plantacions, y podém assegurar á quants hagin de plantar vinyas americanas, que en ellas trobaran totas las varietats que 'ls pujan convenir pera sas terras, resultant garantida sa autenticitat y sos preus los més ventajosos que fins are s'han ofert.

Por la Alcaldía se 'ns suplica la inserció del següent telégrama: Tarragona 3, 2 t.

Gobernador á Alcalde Reus. Segons me participa lo Ministre de la Gobernació, corresponsals se fan eco d'un succés filibester segons lo qual ha mort lo fil del general Pando en combat hant en Provincia Santa Clara. La noticia es completament falsa y convé que aquesta rectificació sia del domini públich pera evitar lo mal efecte de la noticia circulada. També es inexacte que Capitá general de Castilla la Nova hagi presentat dimissió, noticia que així mateix se fa circular á provincias.

«Lo mas de la Abella» es lo títl d'un drama en tres actes y en vers del Director de *La Opinion*, de Tarragona D. Pere Anton Torres próxim á estrenar en lo Teatre Principal de Barcelona.

Celebrarém obtinga los aplausos del públich. Ja ho varem dir, que á D. Pere 'l tornariám á veure fer dramas.

Ab gran satisfacció nos enterém de que la mare de nostre fraternal amich en Pere Redón, director de *El Francoi* de Tarragona se troba molt millorada de la grave malaltia que 'l ha tingut en verdader perill de la vida.

Felicitem de cor á nostre amich y á sa distingida familia per tant prenhada millora.

Diu *El Globo* que si 's fá una liquidació de comptes, podriam per ella arribar á sapiguer quin dret té á ovacions y entusiasmes un general que, com lo marqués de Tenerife, cap partit ha pogut treurer d'un exercit de 150.000 homes. Pense molt melament lo diari madrileny si creu que

cap partit n'ha tret. ¿Y 'ls 300 bultos d'equipatge que va dur de Cuba?

Segons totas las noticias, es casi segur que será rellavat lo capitá general de Filipinas.

¿Donchs com ha quedat elló de la pau?

Lo mateix que alló del Pere. Cosas dels castellans.

Han passat per Tarragona, essent socorreguts y aussiliats per la Creu Roja, los soldat que á continuació 's relacionan, procedents de nostras guerras colonials:

De Cuba.—Antoni Pó, de Barcelona, infanteria de marins; Joan Berneda, de Figueras, (Girona) id.; Joan Ferré, de Capsanes, (Tarragona), Provincial de la Habana; Pere Perelló, de (Margalef), id.; Joseph Burroll, de (Urdemolins), id. batalló d'Almense.

De Filipinas.—Manel Pino, de Sevilla, cassadors núm. 12; Joseph Jimenez, de Utrera, (Sevilla) id. 10.; Francisco Rodriguez, de Ceorla, (Jáen) id. 10.; Matías Román, de Linares, (Salamanca) id. 10.; Evaristo Chaparro, de Elburgo, (Alava) id. 10; Joseph Fernandez, de Butarros, (Avila) id. 20.

Heus aquí lo programa que 'l «Centre Excursionista de Catalunya» realisarà durant lo present mes:

«Divendres 3.—Lectura d'una comunicació del canonge don Jaime Collell, delegat de Vich, sobre un dòlmen descobert á La Garriga.—Lectura, per don Manel Urgellés, de dos quadrets del seu llibre próxim á publicarse: «Maniáticos».

Divendres 10.—Conferencia de don Arthur Masriera sobre 'l teatre d'Eschill y lectura d'alguns fragments del «Prometes encadenats», traduhit al catalá.

Divendres 17.—Lectura per don J. Soler y Palet, d'alguns fragments de la seva obra sobre lo «Parroquia de Tarrassa», próxima á veure llum.—Sessió preparatoria de l'excursió á Manresa y Sant Benet de Bages.

Diumenge 19.—Excursió á Manresa y á Sant Benet de Bages.

Dijous 23.—lecció de cárrechs.—Junta general ordinaria.

Divendres 31.—Conferencia, per don Nohert Font y Sagué, sobre 'l tema: «Un descubrimient espeleológico» (teoria de la Font d'Armena, Vallirana).

Las lecturas y sessions comensaran á dos cuarts de deu de la nit.

Dintre poch veurá la llum á Barcelona una revista quinzenal titulada «Catalonia», y quin programa es lo que regeuix.

D'algun temps ensá sembla que en l'esperit de Catalunya vulgui operar-se una renaixensa moral: en quasi totes les sevas manifestacions artísticas comensa á traslluir-se un sagell personal y s'hi respira una essencia robusta del terror originari. Però ab tot y alguns esforços lloables, encara no s'ha pogut assolir una representació efectiva de la seva nacionalitat present: el fet de que no hi hagi una publicació hont lo jovent intelectual catalá puja ab tota llibertat mostrar lo seu valer, fa que moltas de las forsses del seu esperit quedin á horas d'ara dispersas é inactivas.

Pera probar d'atendre á tan imperiosa necessitat, nosaltres presentém, ab tota la franquesa del cor, la revista anomenada «Catalonia». La nostra vehement aspiració es que valentnos d'ella ens siga factible senyalar á la Europa la existencia intelectual de Catalunya, pagant tribut humil al profon moviment literari y artístich que avuy dia's ve observant en la majoria de las nacions foranes, y al qual nosaltres ja avans haviam intervingut ab guspiras valentas.

Pera realisar aqueix ideal, mirarem de fer adquirir als catalans conciencia de la seva patria veritable: precisarem lo exclusiu y diferencial de la nostra rassa, esbrinant lo que de mes etern y humà hi hagi en ella; estudiarem lo mes antich y exposarem lo mes nou del seu Pensament, del seu Art y de la seva Literatura; tractarem de desvetillar las inconscients potencias generadoras del seu esperit, enlayrantlas y intensificantlas. pera que pugui efectuarse la producció real de la Energia y de l'Anima catalanas. Creyem que an aixó ha d'ajudar notablement la depurada traducció al nostre idioma de tot lo mes modern que en los paissos estranjers més avansats vagi produhint la inteligencia, no dubtant de que aixis se fortificará 'l pensament y l'art de la nostra terra.

Lo nostre propósit es, donchs, contribuir, ab tota forsa y voluntat, á la regeneració positiva de Catalunya.

Barcelona, Novembre de 1897.

Firman aquest programa gran número dels mes notables escripters de nostra terra, casi tots coneguts per sas tendencias modernistas.

Nos en felicitem y li desitjém coratje pera cumplir degudament son programa.

La Companyia del Nort, ha disposat ab molt bon acort, que tant en los correns ascendents com en los descendents, hi vagi un quefe suplementari encarregat d'inspeccionar la marxa del tren y activar los carregaments y descarregaments en las estacions. Aquesta mida s'ha adoptat, ab objecte d'evitar que 'ls trens arribin ab retrás sobre las horas marcadas en itineraris, a sos respectius destins. Ara sols falta que tan excelent mida, produheizi los efectes desijats.

Ahir se posá en escena per segona vegada la ópera del mestre Arrieta «Marina» la que tingué molt mes bona interpretació que la nit anterior, alcansant tots los artistas molts aplausos.

Está ja redactada la Real ordre sobre 'la barcos hospitals.

Los barcos que s'han d'habilitar serán dos, y, segons ha promés al general Correa al senyor marqués de Comillas, lo plasso pera introduhir en aquelles las reformas necessarias varia entre quinze ó vint dias.

Los barcos surtirán de la Habana y tocarán á Cadiz durant l'hivern.

Los dias en que han de sarpardels respectius ports no están acordats encara.

Los barcos s'habilitarán pera 500 malalts.

Lo personal de cada barco será: un sub-inspector metje de primera, altre de segona, cestre metjes majors y dos segons, y 'l personal sanitari corresponent á un hospital.

Del personal administratiu formarà part un quefe y un oficial d'Administració militar.

Nos sembla que 's descuydan un detall molt interessant. Dada la manera que la Companyia Trassatlántica tracta als infelissos malalts, no sería mal que hi instalesin també un petit cementiri, ab lo seu corresponent jutjat pera cobrar de la familia del malalt los drets de defunció.

Aixó dels barcos-hospitals acompanyats ab lo del cementiri, pintaría de ma mestre la civilissió castellana.

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Administració d'aquesta ciutat, puja á la cantitat de pessetas 1085'51.

SECCIO LITERARIA

Drama terrible

Anegantse de llum y de ventura y batent en l'espay sas blancas alas tot fent mil tomballons, missatjers del amor y la ternura per sobre de pradells coberts de galas passan dos papallons.

Giravoltan los dos, pujan y cauen, semblan dos pensaments flotants, sospesos de dos enamorats, en frenética lluyta se complauehen y s'atansen y ajuntan fentse besos de ditxa emborratxats.

Atreuit un aucell los dona cassa quant arriba á son punt l'ilusió bella, (dels seus amors ré'n sap) embocantse'ls golós als dos s'empassa, donant per lit nupcial á la parella un recó dintre 'l pap.

JOSEPH ALADERN.

SECCIO OFICIAL

Registre civil

del dia 2 de Desembre de 1897

Naixements

Gayetá Puig Alonso de Medina, de Esteve y Pau. —Dolors Gaudi Jaumá, de Eugeni y Dolors.

Matrimonis

Esteve Segalá Camps, ab Rosa Vergés Bartoli.

Defuncions

Lidia Solanes Nolla, 7 mesos, Racons, 9.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d'avuy.—Santa Bárbara.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Continúa la Novena de la Purissima Concepció

que las fillas de María consagran á sa Divina Mare y Patrona precedint á las sis de la tarde to reso de las 40 Aves Marias y Bendiccions del Advent. Desseguida la Novena, despres lo sermó que predicará lo Rvnt. Pere Salvadó, distingit orador sagrat y finalment algunas lletrillas y cants per la escolania del Sr. Planes. Las Senyoretas Empleadas de la espressada Associació tenen lo gust d'invitar á las personas de todas las classes y condicions á tan solemnes y devotas funciones sagradas.

Santuari de Ntra. Sra. de Misericordia

Avuy dissapte y 'ls següents adob corrent mes de Desembre se cantarà la Selva de co-túm á las 4 de la tarde.

Sant de demá.—Sant Sabas.

SECCIO COMERCIAL

J. Marsans Roí

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	64'55	Filipinas	
Exterior	80'72	Aduanas	96'25
Amortissable	78'25	Cubas 1886	94'62
Fransas	21'20	Cubas 1890	78'85
Norts	23'10	Obs. 6 0/0 Fransa	97'87
Exterior París	61'12	Obs. 3 0/0 »	53'87
París	32'90	Londres	33'55

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paisos.

Cambis corrents en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Llauredó Prats, don Joan Vallés Vallduvi y D. Francisco Prius Demestre.

Londres á 90 dias fetxa.	
» á 8 » vista.	
París á 8 » vista.	
Marsella á 8 » vista.	

VALORS LOCALS DINER PAPER OPER.

ACCIONS	010	010	010
Gas Reusense.		850	0
Industrial Harinera.			0
Banch de Reus.	510	520	0
Manufacturera de Algodon.	70	100	0
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.		150	
Societat Hidrofórica	135	450	

BOLSI DE REUS

Cotisations realissadas en lo dia d'ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	64'65	Fransas	21'45
Exterior	80'73	Cubas vellas	94'62
Colonial		Cubas novas	78'82
Norts	23'05	Aduanas	96'31
Obligacions Alim'nssa.	81'87	Oblig. 3 0/0 Fransas.	53'93
		Filipinas	93'75
		PARIS	
Exterior	61'31	Norts	
		GIROS	
París	32'90	Londres	33'55

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 2

De Marsella y esc. en 7 dias v. «Cabo Creux», de 997 ts., ab efectes, consignat á D. Marián Peres.

De Barcelona en 6 horas v. «Cifuentes» de 446 toneladas, ab tránzit, consignat als senyors fills de B Lopez.

De Barcelona en 7 horas v. «Grao», de 1.010 ts. ab efectes, consignat á D. A. Mas.

Despatzadas

Pera Cetta v. «Comercio», ab ví.
Pera Bilbao y esc. v. «Cabo Creux», ab efectes.
Pera Valencia v. noruech «Venezia», ab lastre.
Pera Málaga y esc. v. «Grao», ab efectes.

ANUNCIS PARTICULARS

ACADEMIA DE COMERS

dirigida per

Don Sarcías Herrero

PLASSA DE LA SANCH, 4, ENTRESSOL

Lo método de la teoría y la práctica constantment combinades y agermanadas, porque 's regeix la «Academia de Comers», permet á sos alumnos possehir á fondo:

- Reforms de lletra en 2 mesos.
- Cálculs mercantils en 6 mesos.
- Teneduría de llibres en 4 mesos.

Llengua francesa en 8 mesos.
Llengua inglesa en 12 mesos.
Cada classe funciona independentment de las demás.
Se donan aixís mateix Conferencias de Llatí, Matemáticas y otras assignaturas aixís de segona ensenyansa, com del

PERITATJE MERCANTIL
Plassa de la Sanch, 4, entressol.

Talónaris

pera la kifa de Nadal

Se venen en la Imprempta d'aquest Diari.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Compánia d'ópera y sarsuela espanyola
DIRIGIDA PER LO MESTRE

D. FRANCISCO PEREZ CABRERO

Funció pera avuy.—4.ª del segon abono.—Se posará en escena la celebrada sarsuela en 4 actes, del mestre Gaztambide, titulada «Los Madgyres».

Entrada á localitat 3 rals.—Id. al paradís 2.
A dos cuarts de nou en-punt.

TELEGRAMAS

Madrid 3.

Telegrafian de la Habana, que 'l batalló de Reus va batre en lo districte de Sancti-Spíritus á 200 rebeldes manats per lo generalíssim Máxim Gomez, tenint los nostros 2 morts y 8 ferits.

Diuhen també que en las operaciones combinades per lo general Pando fou batuda la partida del negre Gonzalez, causantli 19 morts.

Nestras forsas tingeren un oficial mort y 4 soldats ferits.

—Los telegramas de Montivideo comunican que 'l Sr. Cuesta, President de la República del Uruguay, ha estat un miracle, que no hagi sigut assassinat.

L'assesi ha sigut detingut.

—Telegrafian de Praga, que continúan los desordres, saquejant los pertubadors las tendas dels alemanys y dels juheus, havent fet las tropas foch contra 'ls amotinats, causantli 4 morts y resultant 150 ferits.

—Lo general Weyler no arribará á Madrid fins últims de la próxima setmana.

—Lo Sr. Dupuy desde Washington desmenteix la noticia de que 'l vapor «Dauntless» hagi sortit de Jacksonville portant una altra expedició filibustera á Cuba.

—Telegrafian de Londres, que 'l número de victimas ocasionat per las darreras tempestats es major de lo que 's creya.

—Diuhen de la Habana que 'l generalíssim dels rebeldes cubans, Máxim Gomez, es duenyó y senyor absolut del territori comprés entre Sancti-Spíritus y Ciego de Avila. En aquesta extensa regió mana y disposa Gómez sense limitació de cap classe. Per aquest motiu se concedeix importancia grandíssima á la expedició de reconquista que está efectuant lo general Pando. Lo Govern té d'aquesta expedició noticias molt optimistas.

—Penetrat lo general Blanco dels propósitos del Govern de no enviar mes expedicions militars á las colonias, ha estudiat la manera de crear novas milicias de rassa blanca y de color, organisadas ab voluntaris de la Isla; pero pera això necessita diner ab que pagar á ditas milicias puntualment. A aquest fi demaná al Govern l'envío de vuit milions de pesos al mes, ab la condició de que se li envihin ab regularitat y exactitud. Per aixó lo Govern busca diner y 'l ministre d'Hisenda visita al governador del Banch y otras entitats bancarias.

Se creu que á la postre tot aixó acabarà en un nou empréstit, porque es opinió generalizada entre 'ls homes que entenen en cuesions financieras que no d'altra manera pot Espanya, en las circunstancias en que avuy se troba, procurarse fondos ab que atendre á tals contingencias.

Imp. de G. Ferrando.—Plassa de la Constitució,

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona

5'04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8'56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).
12'41 t. mercancias, segunda y tercera.
1'57 t. correo (per Vilanova).

De Barcelona á Reus

5'25 m. (per Vilafranca).
9'46 m. (per Vilanova).
15'8 t. per id.
7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus á Mora

9'33 m. — 1'04 t. — 3'40 t. — 7'49 y 9'57 nit.

De Mora á Reus

4'24 m. — 8'00 m. — 12'05 t. — 6'04 t. — 7'36 n.

De Reus á Tarragona

8'30 m. — 9'47 m. — 2 t. — 7'04 t.

De Tarragona á Reus

7'30 m. — 12'25 t. — 4'30 t. — 8'20 n.

Biblioteca Regionalista

Llibreria Regional, carrer de Jesús, 31
SECCIÓ CATALANA

- «Lo Catalanisme», per Valentí Almirall, 10 rals.
- «Quadros», per Emili Vilanova, 2
- «La Dida», per Joseph Felju y Codina, 2
- «Cartas Andorranas», per Joseph Aladern, 2
- «Costums típicas», per id., 2
- «Alcover», monografia, per id., 2
- «Poetas», per Manel Marínello, 2
- «Oda á Barcelona», per Jascint Verdagué, 4
- «Lo Pi de las tres brancas», per id., 2
- «L Aglenya», per Ramon Masferrer, 4
- «Croquis Pirenechs», per J. Massó Torrents, 12
- «La Pada», per id., 4
- «Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó, 2
- «Araut pel món», per Santiago Russinyol, 16
- «Les Cròniques catalanes», per Gabriel Turell, 12
- «Obres catalanes», per Joseph Ixart, 20
- «Poetas», de Joan Maragall, 8
- «Alades», per Emili Guanyabens, 8
- «Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias, 8
- «Montlba», per Bosch de la Trinxeria, 12
- «Quan jo era noy», per A. de Riquer, 20

De Reus á Lleyda

8'40 m. — 5'23 t.

De Lleyda á Reus

5'50 m. — 3'50 t.

De Reus á Vimbodí

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Tarragona á Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia á Tarragona

11' m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ D' CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8'30 m.

- «Música vella», per E. Doria y Bonaplata, 12
 - «Figura y paisatge», per Narcís Oller, 12
 - «Tascant per les Serres», per J. Pons y Mas-saveru, 12
 - «Espectres», per Enrich Ibsen, 8
 - «Obras dramáticas de la biblioteca del Teatro Regional», a meytat de preu.
 - «Cansons Catalanas», harmonizadas per Enrich More-ra, han sortit:
 - «Sant Ramon», 2 rals.
 - «Plany», 2
 - «El Maçoudi», per Brunet y Bellet, 2
 - SECCIÓ CASTELLANA
 - «España tal cual es», per Valentí Almirall, 4 rals.
 - «Patria y Región», per Salvador Goloe, 12
 - «Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mafé y Flaquer, 2
 - SECCIÓ GALLEGA
 - «Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.
- Además están á la venda diferentes obras de celebrats iterats catalans, castellans y extranjeris.

De Barcelona (per Tarragona) 9'30 m.
De id. id. id. 10'30 t.
De id. id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendit de Lleyda) 7'30 t.
De Madrid y Zaragoza 9'30 n.
De Lleyda y Huesca 7'30 n.
NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Novembre y 15 de Diciembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra:—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de reforç á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Perá Barcelona á las 5'00 m.
Perá id. á las 2'00 t.
Perá Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
Perá id. id. id. (per idem) á las 2'00 t.
Perá Tarragona, directe á las 7'00 n.
Perá Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas llineas á las 8'00 m.
Perá Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1'00 t.
Los pobles servits per peatons á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que se deposita en los busson després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida á las 7 de la nit per Tarragona.

BOLETS DE REUS

Continuam ressaltant en lo dia d'ahir á Barcelona facilitades per lo comitè de aquesta ciutat D. Antoni...

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 2

De Marsella y esc. en 7 dias v. «Osbo Orca», de 997 t. ab electricitat, conatnat á D. Marçal Pare. De Barcelona en 8 horas v. «Catalanes» de 448 t. ab electricitat, conatnat als capitanes de B. Pare Orca y de 7 horas v. «Giron», de 1 010 t. ab electricitat, conatnat á D. A. Mas.

Salidas

Peré Orca v. «Comentors», ab vi.
Peré Orca y esc. v. «Osbo Orca», ab electricitat.
Peré Valencia v. «Rousch» «Venezia», ab lastre.
Peré Marsella y esc. v. «Giron», ab electricitat.

SECCIÓ LITERARIA

Drama terrible

Anegant de la nit y de ventura y patet en l'espai de planca las tot text mal compositos, miazatjats del amor y la ternura per sobre de prebels coberts de galas passan los papellons.

Giravolts los dos pajars y coben, semblan dos pecameus flotants, sospesos de dos enramats.

en frenética hulye se complanchen y s'amanan y aplanan letas pesas de dita enramats.

Alreit un aroch los dos casca, quant arriben á son punt l'hoia bella, (dela nera comatrat á sap) empocantat la goia als dos empases, donant per dit naquetel á la partilla un recó d'aire l'pap.

JOSAPHA ALADERN.

SECCIÓ OFICIAL

Registre civil

del dia 2 de Diciembre de 1897

Vizcainas

Golet Polk Alonso de Medina, de Batave y Paç.

Doctre Gaudi Jaume, de Rogent y Dolars.

Vizcainas

Estave Sagala Camps, de Ross Vergés Bostoll.

Vizcainas

Lidia Solana Nolla, 7 mesos, Reocort, 9.

SECCIÓ RELIGIOSA

Seat d' any.—Sants Bárbara

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesc

Costura la Novena de la Purissima Concepció

ACADEMIA DE COMERS

dirigida per

Don S. Carlos Herrero

PLAZA DE LA SANCH, 4, ENTRASSOL

Lo método de la teoria y la práctica constatement combinadas y experimentadas, perque s'aprinx la «Academia de Comers», permet á ses alumnos practicar á fondo:

Retorns de lletra en 2 mesos.
Cálculo mercantil en 6 mesos.
Tendents de llibres en 4 mesos.

—Tendents de llibres de Londres, que l'numero de victima ocasional per las d'actes tempestats es major de lo que s'espera.

—Dichas de la Hispania que l'generalizació dels rebeldes capitanes, Máxima Gomez, es guerra y sapeor ab elut del territori comatrat entre Sanchi Spilius y Ocho de Avila. En aquesta guerra extensa regim mans y dios por Gomez s'han limitat á cap classe. Per aquest motiu se conatnat l'importantes grandissimas á la expe-dició de reconquistas que está efectuand lo general fando. Lo Gubern té d' puzas expedició noticias molt optimistas.

—Fenatit lo general Blanco dels propieta del Go-bern se no envier mes expediciones en l'itara á las colo-nias, se estudiat la manera de crear novas milicias de tases blancas y de color, organizadas ab voluntaria de tases blancas y de color, necesarias d'inter ab que pagar á ditas milicias puntualment. A aquest fin d'amanar el Go-bern l'envia de vuit millores de pesos al mes, ab la condició de que se en envia ab regularitat y exacti-tud. Per aixó lo Gubern puca d'inter y l' ministro d'Hisenda visita el gobernador del Banch y altres anti-tala bancarias.

Se crea que á la postre tot aixó acabar en un bon-ompromís, perque es opitit generalizanda entre las no-vas que estaren en creacions financieras que no d'altra manera pot l'habere, en las circunstancias en que avuy se troba, procurantse fondez ab pes blancs á tala contingencia.

Imp. de C. Ferrando.—Plaza de la Consell.